

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Berchardo abbate & martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

sui anno trigesimo secundo, placida morte in Domino defunctus est. Corpus ibidem repositum, cum post sexagesimum annum e terra leuaretur, eo membrorum omnium decore ac vestium quoque nitore inuentum est, ut illo ipso die expirasse, ac sopore potius, quam morte sepultus videretur. Hucusque Breuiarium. Manuscripti codices addunt, eum decessisse decimo septimo Calendas Nouembris: ubi etiam hæc leguntur: Quantis emineret meritis apud altissimum, innumerabilia & quasi infinita, quæ ad eius memoriam sunt facta miracula, declararunt. Viuens enim multorum, propter virtutes & merita: mortuus verò, penè cunctorum, propter miracula, aures & mentes feliciter occupauit. Præclarum quoque est, quod ibidem legitur, eum ut bonum pastorem, cum esset institutus Moguntinus præsul, omnes intrâ suam diocesim sitas ecclesias & monasteria cœpisse visitare, & omnium mores in melius reformare: & cum pridem cæteros fide & pietate superasset, atrox cum animo suo gessisse certamen, ita ut in dies seipso religiosior, atque in studio morum prouectior haberetur. Denique miraculum illic habetur, quod tum perpetratum est, cum post sexagesimum annum corpus eius e terra leuaretur. Saxum immane, tumulo eius impositum, cum amoueretur, fortè manus fugit volutantium illud, & fratris cuiusdam propè adstantis ita pedem contriuit, ut ossibus cum carne pariter comminutis, forma etiam pedis amissa, foedum ac miserabile spectaculum præberet circumstantibus. Sed citò beatus Lullus moerentia fratrum pectora expediuit. Nocte enim proxima cum languidum sopor oppressisset, ita repente suis membris omnibus vigor redijt, ut hymnis quoque matutinalibus interesset, nulla tantæ calamitatis ne cicatrice quidem superstitite. De eodem beato præfule hi quoque versus extant:

Antistes Lullus, quo non est sanctior vllus,
Pollens diuina, tribuente Deo, medicina,
Occurrit morbis, ut totus prædicat orbis.

VITA BREVIS SANCTI BERCHARII ABBATIS ET MARTYRIS, EX VINCENTII SPECVLO

Historiali Lib. 24. Cap. 114. & 115.

ANCTVS Bercharius sub sancto Niuardo Rhemontum pontifice, moribus & sapientia imbutus, Luxouense monasterium expetijt, ubi sub Abbate sancto Eustachio monasticam vitam duxit. Cum autem in cura promptuarij, rectoris nutu aliquando esset implicitus, quadam die subito iussu eius est vocatus. Fortè ille tunc promptuarium ingressus, ante vas steterat, & epistomium manu tenens, cerealem amphoræ potum infundebat. Mirum dictu: ad vnus iussionis nutum relictis, quæ habebat in manibus, cucurrit concitus, ardore obedientiæ amphoræ custodiendæ oblitus. Illoque ante Abbatem stante, interim potus in vasculum suppositu defluere non cessans, postquam ad superficiem vasis peruénit, in modum columnæ supernè constipatum, in gyrum coronari cœpit. Vtrò cerneret illud liquamen, quod vix clausum valet contineri, ut quondam Dei populo transeunte absque linitibus Jordanis fluenta, in sublime tolli: ut liquidò patesceret, quanta esset virtus obedientiæ, cuius fructus nullo modo possit in terra deperire. At ille, quod acciderat, non suo, sed Abbatis, merito deputauit.

Iam verò regularibus disciplinis institutus & eruditus, ad sanctum Niuardum reuertitur. Qui cum in quodam prædio suo cœnobium ædificare vellet, cum Berchario vicum quendam Spernacum, quem beatus Remigius Ecclesiæ Rhemensi præcipuo acquiserat, expetens, in ipso processu itineris graui sopore deprimitur, ita ut eundi facultate remota, omnem illum equestrem, qui se fortè comitabatur, ordinem stare præciperet. Itaque fagus frondosa eligitur, sub cuius tegmine recubans, Bercharij decumbentis gremio vertice composito recipitur. Interim eo quiescente, sanctus Bercharius in cælum defixis luminibus, adspicit subito niueam columbanam e sublimibus descendere, & arbori, cui substrati erant, insidere. Quæ repente ab arbore profiliens, & rumpens æra vacuum, futuræ fabricæ spatium circunvolans, locum, quo cœnobium contrui debeat, gyro designat, præsentia sanctificat. Cumq; eisdem sui ambi-

S. Lulli obitus, & corporis incorruptio.

Visitat Ecclesias & monasteria suæ diocesis.

Miraculum ingens.

16. Octobr.

Egregia Bercharij obedientia, magno miraculo illustratur.

Iosue 3.

S. Niuardus Rhemenfis Archiepiscopus 26.

Visio Bercharij vigilantis.

Eadem Ni-
uardi Epi-
scopi dor-
mientis.

tus circulos tertio repetisset, aperto caelo reconditur. Et quod idem Bercharius corporalibus deprehenderat oculis, hoc quidem quiescens potifex fenserat sopore caelestis visionis. Itaque a somno excitatus, O, inquit, Berchari, votorum meorum comparatissime, quam gratum mihi est huc paululum soporis gratia diuertisse. Quod enim diu differens corde gestaueram, visionis arcano maturius aggredi compellor. Illoque visum referente, ait Bercharius: O pater sanctissime, quicquid in visione spiritus diuinitus tibi testaris indicatum, noueris etiam me conspexisse corporaliter. Tum vero praesul hoc sanctum opus eius industria statuit committere: qui in loco ipso, qui Altiuillare dicitur, coenobij fundamenta iecit, nec prius ab opere destitit, quam opus coeptum ad laudem Dei compleret. Congregauitque illic monastica conuersationis viros religiosos, & cuncta, quae huic ordini commoda iudicantur, diligenter impleuit. Obijt autem sanctus Niuardus Calendis Septembris.

Altiuillare
se coenobij
conditur.

Ex cap. 17.

Sanctus autem Bercharius, dum multa ordinat & disponit, forte accidit, ut filium suum Dagouinum, quem de sacro fonte susceperat, & monachum esse uoluerat, ob culpas eius verbere increpationis feriendum decerneret. Sed ille ob demerita sua cum Iuda satanae traditus, patris obiurgationem indignè tulit. Itaque cum ille defessus in lectulo membra sopori dedisset, satana filius irruens in eum, lethale vulnus ei iussit: arreptumque ferrum, quo eum percusserat, in piscinam, quae intra monasterium erat, celerrimè demersit. Videres tum laticem, velut tanti sceleris conscium, ferrum illud in se recipere detrectantem. Nam mox ut aquam attingit, ceu pluma leuissima super aquas ferebatur. At nefarius homicida amens factus, ecclesiam petijt, cruentisque manibus signum pulsare coepit. Fratres non consueta hora cum admiratione surgentes, & sanctum virum interfectum audientes, ad lectum eius concurrerunt, & cum adhuc spirantem reppererunt. Comprahensum igitur Dagouinum ei offerunt, scire cupientes, quid de tanto scelere pronunciaturus sit. At ille Domini non immemor: Deum, inquit, tibi frater poenitentia placatum reddas. Nam quantum ad me attinet, omni te liberum impietate dimitto. Ex eius sepulcro longè post oleum visum est emanare, cunctis morbo correptis salubre.

Iohan. 13.
S. Berchari-
us a suo mo-
nacho occi-
ditur.

Oleum ma-
nar è sepul-
cro eius.

MARTYRIUM SANCTI MARTYRIS ANDREAE, QUI EST IN CRISI:

Auctore Simeone Metaphraste.

17. Octobr.
Cap. 1.

Varia de-
monum ma-
lignitas ad-
uersus mar-
tyres.

ST magna diaboli malitia aduersus Christi martyres, & maxime quando eos videt pietatem constanter ingredi, & circa ullam offensionem: & cum sit etiam varia, magno contra illam opus est animo, & rectè armato in Christum charitate, ut non ab eo opprimatur, neque in execrandas illius manus incidat, qui hostibus quibuslibet insultat impudentius, & partim quidem per se, partim autem per eos, qui ipsi adherent, multifariam, multisque modis Christi seruos afficit iniuria. Nam alios quidem deturbat per precipitia, alios autem obijcit ferarum dentibus: alijs accedit fornacem, alijs aperit barathrum: his machinatur rotam, illis acuit gladium: & alijs alias plagas parat, & mortes. Sed nihilominus fuit irrisus, cum martyres haec omnia parua duxissent, & alia magis noua tormenta requirerent, ut per haec ostenderent magnum, quod in Christum habebat, desiderium. Nam etsi multos ex Christi seruis de medio sustulit inimicus, & ipsorum superauit naturam: at non etiam institutum, ac voluntatem, & mentem, quae vincit omnia. Et idè magis fuit superatus, & demisit supercilium, quod & carne, & natura humana laborante, esset illorum animus inuictus & immutabilis.

Cap. 2.

S. Andreas
ut demonè
superaret.

His, quae dicuntur, ferunt testimonium generosi & beati martyris Andreae certamina. Is enim cum talia, & his multo grauiora sustinisset, non solum communem omnium imicum abundè superauit: sed ijs etiam, qui ipsum consecuti sunt, maximum fuit argumentum, ut essent bono animo. Cuius non solum sunt insignia admiranda certamina, sed sunt etiam eius rectè facta imitanda: nec solum esse oportet auditores eorum, quae de ipso dicuntur, sed etiam eius virtutis imitatores. Ipsum quidè tulit, quae omnium optimis regebatur legibus, Creta. Itaque autem ab incunte aetate patriam imitatus pietatem, beatos quoque in ipsa ostendit labores. Non enim lau-

Cretae laus.

dauit